

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการส่งเสริมสุขภาพสตรีวัยก่อนและหลังหมดระดู ของโรงพยาบาลชลบุรี ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่

1.1 แพทย์พยาบาล และข้าราชการที่เป็นคณะทำงานในโครงการส่งเสริมสุขภาพสตรีวัยก่อนและหลังหมดระดู ของโรงพยาบาลชลบุรี จำนวน 10 คน

1.2 สตรีที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมสุขภาพสตรีวัยก่อนและหลังหมดระดู ของโรงพยาบาลชลบุรี จำนวน 1,956 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

2.1 แพทย์พยาบาล และข้าราชการที่เป็นคณะทำงานในโครงการส่งเสริมสุขภาพสตรีวัยก่อนและหลังหมดระดู ของโรงพยาบาลชลบุรี จำนวน 10 คน

2.2 สตรีที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมสุขภาพสตรีวัยก่อนและหลังหมดระดู ของโรงพยาบาลชลบุรี แล้ว 3 ครั้งขึ้นไป ที่มาร่วมกิจกรรมในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2545 จำนวน 104 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ

1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของแพทย์ พยาบาลและข้าราชการที่เป็นคณะทำงานในโครงการส่งเสริมสุขภาพสตรีวัยก่อนและหลังหมดระดู ของโรงพยาบาลชลบุรี ในด้านสภาวะแวดล้อม ด้านข้อมูลนำเข้า และด้านกระบวนการ

2. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ เป็นการสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (structured interview) เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นของสตรีผู้เข้าร่วม โครงการส่งเสริมสุขภาพสตรีวัยก่อนและหลังหมดระดู ของโรงพยาบาลชลบุรี แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น 4 ด้านดังนี้ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านข้อมูลนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับในด้านการส่งเสริมสุขภาพและการรักษาพยาบาล

ส่วนที่ 3 แบบประเมินตนเองในภาวะขาดฮอร์โมนเอสโตรเจน

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าความรู้และเนื้อหาจากเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. กำหนดความมุ่งหมายของการประเมิน
2. ศึกษาเอกสารรูปแบบการประเมิน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดเรื่องที่จะประเมินในแต่ละด้าน
4. กำหนดขอบเขตเรื่องที่จะประเมินในแต่ละด้าน
5. สร้างข้อคำถามในการประเมิน
6. ตรวจสอบแบบประเมินและแบบสัมภาษณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
7. ปรับปรุงแบบประเมิน

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาความตรง (validity) นำแบบสอบถาม 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัย

สร้างขึ้นไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสมของสำนวนภาษา แล้วนำคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุง เครื่องมือ และหาค่าความตรงของแบบประเมิน โดยวิธี IOC ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.66-

1.00 ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

1. นายแพทย์มนัส ตันตรานนท์ นายแพทย์ 8 หัวหน้ากลุ่มงานสูตินรี-เวชกรรม
ประจำโรงพยาบาลชลบุรี
2. นางวราณี สุทธิรัตน์ นักวิชาการสุศึกษา 7 หัวหน้าฝ่าย
สุศึกษา ประจำโรงพยาบาลชลบุรี
3. นางสาวเอี่ยมพร รักจรรยาบรรณ พยาบาลวิชาชีพ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและ
ป้องกันโรค กองสาธารณสุข
เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

การกำหนดค่าลำดับความสำคัญของตัวเลือกของการประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามผู้วิจัยได้กำหนดให้คะแนนตามระดับความคิดเห็นของผู้ประเมินในแต่ละข้อคำถาม โดยให้คะแนนดังนี้

เหมาะสม / เห็นด้วย / เป็นจริงมากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
เหมาะสม / เห็นด้วย / เป็นจริงมาก	เท่ากับ	4	คะแนน
เหมาะสม / เห็นด้วย / เป็นจริงปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
เหมาะสม / เห็นด้วย / เป็นจริงน้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
เหมาะสม / เห็นด้วย / เป็นจริงน้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติเรื่องความต่อเนื่องของคะแนนไว้เป็นแนวเปรียบเทียบการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยตามแนวของ เบสท์ (Best) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.55-5.00 ถือว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสม / เห็นด้วย / เป็นจริงมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.55-4.54 ถือว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสม / เห็นด้วย / เป็นจริงมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.55-3.54 ถือว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสม / เห็นด้วย / เป็นจริงปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.55-2.54 ถือว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสม / เห็นด้วย / เป็นจริงน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.54 ถือว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสม / เห็นด้วย / เป็นจริงน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขออนุญาต
ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชลบุรี และหัวหน้างานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ส่งแบบสอบถามความคิดเห็นของแพทย์ พยาบาล และข้าราชการที่เป็นคณะทำงาน และเก็บรวบรวมข้อมูลกลับด้วยตนเอง

3. สัมภาษณ์สตรีผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมสุขภาพสตรีวัยก่อนและหลังหมดประจำเดือนของโรงพยาบาลชลบุรี โดยผู้วิจัยพร้อมนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 10 คน ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเป็นผู้ช่วย ซึ่งผ่านการอบรมทำความเข้าใจตรงกันในการถามคำตอบและวิธีการสัมภาษณ์เป็นอย่างดีมาแล้ว ได้ดำเนินการสัมภาษณ์สตรีที่เข้าร่วมโครงการด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติจากโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows ในการวิเคราะห์ 2 ส่วนดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ให้ค่าสถิติพื้นฐาน ดังนี้

1.1 คะแนนเฉลี่ย (μ) และ ($\bar{X}$)

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และ (SD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คะแนนเฉลี่ย (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 73)

1. คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประชากร

$$\mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ μ = คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนประชากร

2. คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 73)

1. ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากร

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N}}$$

เมื่อ σ = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน

$(\sum x)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N = จำนวนประชากร

2. ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน

$(\sum x)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ค่า t-test (กาญจนา วัฒนา, 2544, หน้า 61)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ t = การตรวจสอบความแตกต่างของคะแนนการประเมินตนเองภาวะ

ขาดสาร โมนเอสโตรเจน ของสตรีก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ

$\sum D$ = ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการของสตรีแต่ละคน

ΣD^2 = ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการของ
สตรีทุกคน

D^2 = ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการของ
สตรีแต่ละคนยกกำลังสอง

D^2 = ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการของ
สตรีแต่ละคนยกกำลังสอง

$(D)^2$ = ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการของ
สตรีทุกคนยกกำลังสอง

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University